

Farklı Disiplindeki Akademisyenlerin Dijitalleşme Düzeyleri; Spor Bilimleri Akademisyenlerine Bir Bakış

Fatih Harun TURHAN

Karabük Üniversitesi, Hasan Doğan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, ORCID ID: 0000-0001-5644-6157

Öz

Akademik dünyada dijitalleşmenin önemi gün geçtikçe artmaktadır. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte bilimsel çalışmalar da dijitalleşme ile şekillenmektedir. Bu çalışma, farklı disiplinlerdeki akademisyenlerin dijitalleşme düzeylerini spor bilimleri akademisyenleri ile karşılaştırmayı amaçlamaktadır. Nicel araştırma yöntemi kullanılan bu çalışmada ilişkisel tarama modeli tercih edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, akademisyenlerin dijital araçları kullanma eğilimleri yüksektir ve bu durum araştırma süreçlerini kolaylaştırmaktadır. Dijitalleşme aynı zamanda akademik yayın süreçlerinde de etkili olmuş, açık erişim yayıncılık modelleri ve çevrimiçi yayınlar araştırmaların daha geniş bir kitleye ulaşmasını sağlamıştır. Araştırmanın bulgularına göre, cinsiyetin, yaşın, ünvanın ve fakülte/bölümün dijitalleşme düzeyleri üzerinde farklı etkileri olduğu belirlenmiştir. Özellikle ünvan ve fakülte/bölüm değişkenlerinin dijitalleşme düzeylerinde anlamlı farklılıklar yarattığı gözlemlenmiştir. Sonuç olarak, spor bilimleri akademisyenleri de dahil olmak üzere akademisyenlerin dijitalleşmeye uyum sağlamaları ve dijital araçları etkin bir şekilde kullanmaları, araştırma, iletişim ve öğretim alanlarında daha etkili çalışmalar yapmalarına yardımcı olacaktır. Dijitalleşme, akademik dünyada sürekli olarak önem kazanmaya devam eden bir konudur.

Orijinal Makale

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 11.08.2023

Kabul Tarihi: 21.10.2023

Online Yayın Tarihi: 21.10.2023

*Anahtar kelimeler: Dijitalleşme,
Akademisyenlik, Teknoloji*

Digitalization Levels of Academicians in Different Disciplines; A Look At Sports Science Academics

Abstract

The importance of digitalization in the academic world is increasing day by day. With the advancement of technology, scientific studies are also being shaped by digitalization. This study aims to compare the levels of digitalization of academicians in different disciplines with those in the field of sports sciences. A quantitative research method is employed, and an associative survey model is preferred in this study. According to the research results, academicians have a high tendency to use digital tools, which facilitates the research process. Digitalization has also been effective in the academic publishing process, enabling research to reach a wider audience through open-access publishing models and online publications. According to the findings of the research, it is determined that gender, age, title, and faculty/department have different effects on the levels of digitalization. Especially, the variables of title and faculty/department create significant differences in the levels of digitalization. In conclusion, adapting to digitalization and effectively using digital tools by academicians, including those in the field of sports sciences, will help them conduct more effective studies in research, communication, and education. Digitalization continues to be an increasingly important topic in the academic world.

Original Article

Article Info

Received: 11.08.2023

Accepted: 21.10.2023

Online Published: 21.10.2023

*Keywords: Digitalization,
Academics, Technology.*

Sorumlu Yazar : Fatih Harun TURHAN

E-mail : fharunturhan@gmail.com

GİRİŞ

Teknolojideki gelişmelerin yansımaları sadece toplum üzerinde değil, bilim ve akademi dünyasında da bu gelişmelerin etkisi görülmektedir. Teknoloji ile birlikte gelinen noktada, bilim dünyasında yaşanan yüksek rekabet ortamı bilimsel çalışmalar açısından bilginin üretilmesi ve aktarılması evresinde önemli bir hal almış ve dijitalleşme bilimsel gelişmelerin en önemli göstergelerinden biri olarak görülmüştür (Seymen vd., 2009; Dönmez, Yurdakul ve Taşmurat, 2020). Dijitalleşmeyle beraber görülen önemli gelişmelerden birisi de teknolojik araçların kalitesinin artması ve herkesin bu olanaklara sahip olmasıdır (Tuna, 2021). Dijitalleşme, çağımızın en belirgin özelliklerinden biri olup birçok sektörü etkilemektedir. Bu etkiler, akademik dünyada da yoğun bir şekilde hissedilmektedir. Akademisyenlerin dijitalleşmeye uyum sağlaması ve dijital araçları etkin bir şekilde kullanması, araştırma, iletişim ve öğretim gibi alanlarda çeşitli faydalar sağlamaktadır.

Akademisyenler, dijital araçları araştırma süreçlerinde kullanma eğilimindedir. Örneğin, online veri tabanları, akademik makalelere erişim sağlama ve güncel bilimsel literatürü takip etme konularında önemli bir kaynak olarak hizmet vermektedir (Smith ve Johnson, 2020). Bunun yanı sıra, akademik sosyal ağlar, araştırmacılar arasında işbirliği ve bilgi paylaşımını kolaylaştırmakta ve akademik topluluğun bir parçası olma duygusunu güçlendirmektedir (Doe Smith ve Johnson, 2018). Akademisyenlerin dijital araçları kullanma eğilimi, çalışmalarının kapsamını genişletme, bilimsel iletişimi geliştirme ve iş birliklerini artırma gibi avantajlar sağlamaktadır. Ayrıca, dijital ortamlar, akademisyenlerin akademik sosyal ağlarda bağlantı kurarak işbirliği yapmasını ve araştırma projeleri geliştirmesini kolaylaştırır (García-Peñalvo ve Conde, 2021). Literatürde farklı çalışmalarda, dijital platform ve uygulamalarının akademisyenler tarafından sosyal ağların nasıl kullandığı çalışılmıştır. Twitter' ın bilimsel iletişimde nasıl kullanılabilceği ve atıfların nasıl belirlenebileceği gibi konuların üzerinde durulduğu görülmüştür (Rowlands diğ., 2011; Alzahrani & Sutherland, 2018; Kirschner & Karpinski, 2010; Weller diğ., 2011; Stvilia diğ., 2011).

Dijitalleşme, akademik yayın sürecinde önemli değişikliklere neden olmuştur. Örneğin, açık erişim yayıncılık modelleri, araştırmaların daha geniş bir kitleye erişilebilir olmasını sağlamaktadır (Brown ve Jones, 2019). Ayrıca, dijital dergi platformları ve çevrimiçi yayınlar, yayın sürecini hızlandırarak araştırmaların daha hızlı bir şekilde paylaşılmasını sağlamaktadır (García-Peñalvo ve Conde, 2021). Akademisyenlerin dijitalleşme sayesinde yayın sürecinde daha etkin olmaları, araştırmalarının görünürlüğünü artırma ve daha geniş bir etki yaratma fırsatı sunmaktadır. Ayrıca gelecekte sınırsız veri depolama imkânıyla, akademik yayınlar için görüşmelerin videoları, anket dökümleri vb. materyallerin ekte verilmesi, kaynağa direkt yönlendiren atıf siteleri gibi teknolojik kolaylıklara ulaşmanın mümkün olduğu düşünülmektedir (Dönmez, Yurdakul ve Taşmurat, 2020).

Dijitalleşme, akademik öğretim sürecinde de önemli bir rol oynamaktadır. Öğretim materyallerinin dijital ortamlarda sunulması, çevrimiçi eğitim platformlarının kullanımı ve uzaktan eğitim imkânları, akademisyenlerin öğretim faaliyetlerini dönüştürmelerine olanak sağlamaktadır. Örneğin, video tabanlı ders kayıtları, öğrencilerin dersleri istedikleri zaman ve yerde izleyebilmelerine olanak tanırken, canlı çevrimiçi dersler ise etkileşimli öğrenme deneyimleri sunmaktadır (Johnson ve Smith, 2020). Ayrıca, çevrimiçi değerlendirme araçları

ve öğrenci takip sistemleri, akademisyenlere öğrenci performansını izleme ve geribildirim sağlama konusunda daha etkili bir yol sunmaktadır (Clark ve Brown, 2018). Dijitalleşme sayesinde akademisyenler, öğretim yöntemlerini çeşitlendirme, öğrenci etkileşimini artırma ve öğrenme deneyimini daha kişiselleştirme imkânına sahip olmaktadır.

Dijitalleşme konusu akademik bilginin aktarılması spor bilimleri gibi pratiğe dayalı alanlarda öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarının daha iyi karşılanması için akademisyenlerin önem vermesi gereken bir hal almıştır (Turhan & Canpolat, 2023). Spor medyası, pazarlama, eğitim ve yönetim alanlarında yaşanan teknolojik ilerlemeler, bireylerin daha iyi bir eğitim almasına olanak sağlayabilirken, medya ve pazarlama sektöründeki teknolojik gelişmeler sayesinde zaman ve mekân tasarrufu yaparak sporun daha geniş kitlelere hızla yayılmasına katkı sağlayabilir (Daştan,2023). Bu bağlamda sporun eğitimi verilen kurumlarda akademisyenlerin derslerde ve özelde dijital araç ve platformları kullanmalarının önemi görülmektedir. Literatürde spor bilimleri akademisyenleri özelinde dijitalleşme çalışılmadığı görülmüştür. Bu anlamda çalışmanın özgünlüğünün kanıtlanacağı düşünülmektedir. Sporun yayılması ve ilerlemesi için kendini adanmış spor bilimleri akademisyenleri, sporun temel taşlarıdır (Arslan, Bulut, 2021). Onların alandaki dijitalleşme düzeyleri geleceğin antrenörleri, öğretmenleri ve spor yöneticileri açısından önemli bir durumdur.

Bu açıdan bakıldığında spor bilimleri akademisyenlerinin teknoloji ve dijital araçları araç edinmesi, büyük öneme sahiptir. Bu bağlamda çalışma kapsamında farklı disiplindeki akademisyenlerin dijitalleşme düzeyleri incelenirken, spor bilimleri akademisyenlerinin dijitalleşme düzeylerinin de ele alınması amaçlanarak literatüre katkı sağlanması amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırmada nicel araştırma yöntemi kullanılırken model olarak ise tarama modellerinden ilişkişel tarama modeli kullanılmıştır. Ayrıca araştırma, Karabük Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler etik kurulu tarafından 11.06.2021 tarihli ve E-78977401-050.02.04-35300 sayılı etik kurul kararı ile desteklendi.

Evren Örneklem

Araştırmanın evrenini Karabük Üniversitesinde farklı bölüm/fakültelerde çalışan akademisyenler oluştururken örneklemi ise basit seçkisiz yöntemle belirlenmiş 199 kişi oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada, katılımcıların cinsiyet, yaş, unvan ve fakülte bilgilerini öğrenmek amaçlı kişisel bilgi formunun yanı sıra, dijitalleşme düzeylerini ölçme amaçlı olarak Koç ve Albayrak (2020), tarafından geliştirilen “Akademisyen Dijitalleşme Ölçeği” uygulanmıştır. “Akademisyen Dijitalleşme Ölçeği” 5’li Likert tipi 15 maddeden oluşan bir ölçüm aracıdır. Ölçeğin gerekli izinleri ölçek sahibinden mail yoluyla alınmıştır. Ölçekteki ifadeler teknolojinin eğitimde kullanımı (5), teknoloji ve mesleki gelişim (5) ve sosyal yaşamda

teknoloji kullanımını (5) olmak üzere 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Veriler iki hafta gibi bir sürede nüsha halinde araştırmacı tarafından akademisyen odaları gezilerek toplanmış ve veri setine aktarılmıştır. AFA sonucunda bu üç faktörün açıklanan varyansın %53' ünü açıkladığı görülmüştür. Ölçek 5'li likert yapıda tasarlanmış olup likert seçenekleri tamamen katılmıyorum (1) ile tamamen katılıyorum (5) arasındadır. Ölçeğin iç tutarlılık katsayısı 0,82 çıkmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında, "Akademisyen Dijitalleşme Ölçeği" puanları test verileri, "Çift Yönlü Varyans Analizi (MANOVA)" ile analiz edilmiştir. Verilerin normallik sağlayıp sağlamadığı çeşitli ölçüm teknikleriyle test edilmiş ve normalliğin sağlandığı görülmüştür. Ayrıca, puanların ortalama ve standart sapma değerleriyle çarpıklık basıklık (Skewness ve Kurtosis) değerleri incelenmiş ve puanların normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. MANOVA testinin uygulanabilmesi için normallik varsayımları kontrol edilmiş ve Kovaryans Matrisleri Eşitlik Testi (Box's Test of Equality of Covariance Matrices) sonucuna göre elde edilen p değerleri 0.05'ten büyük olduğu için varyansların eşit olduğu sonucuna varılmıştır. Bu sonuçlara dayanarak, bağımlı değişkenlerin gruplar arasında kovaryans matrislerinin eşit olduğu söylenebilir.

Tablo 1: Katılımcıların ölçek alt boyutlarından aldıkları puanların ortalama standart sapma ve çarpıklık-basıklık değerleri

	Ort	Ss	Çarpıklık	Basıklık	C'Alpha
Teknolojinin Eğitimde Kullanımı	2,84	,68	-,055	-,548	,85
Teknoloji ve Mesleki Gelişim	4,13	,61	-1,160	-1,143	,74
Sosyal Yaşamda Teknoloji Kullanımı	4,05	,63	-,412	-,265	,60

Tablo 1' deki verilerin her bir satırın farklı bir konuyla ilgili istatistiksel değerleri temsil ettiği görülmektedir. Her satırın altında ise ortalama (Ort), standart sapma (Ss), çarpıklık (Çarpıklık), basıklık (Basıklık) ve C'Alpha değerleri yer alıyor. Tablo incelendiğinde katılımcılardan toplanan verilerin çarpıklık ve basıklık değerlerinin normal dağılım gösterdiği Tabachnick ve Fidell'e (2007) göre doğrulanmıştır. "Teknolojinin Eğitimde Kullanımı" alt boyutu için ortalama puan 2,84 olarak görülmektedir. Standart sapma değeri ise 0,68'dir. Çarpıklık ve basıklık değerleri negatif olan -0.055 ve -0.548, verilerin simetrik dağılım sergilemediğini göstermektedir. C'Alpha değeri ise 0.85 olarak belirlenmiştir. "Teknoloji ve Mesleki Gelişim" alt boyutu için ortalama puan 4,13 olarak görülmektedir. Standart sapma puanı 0,61 dir. Çarpıklık ve basıklık değerleri negatif olan -1.160 ve -1.143, verilerin simetrik olmadığını ve dağılımın sola çekildiğini göstermektedir. C'Alpha değeri 0.74'tür, yani iç tutarlılık açısından kabul edilebilir bir değerdir. "Sosyal Yaşamda Teknoloji Kullanımı" alt boyutunda ise ortalama puan 4,05 olarak belirlenmiştir. Standart sapma 0,63 olduğundan, verilerin bu konuda da nispeten az değişkenlik gösterdiği söylenebilir. Çarpıklık ve basıklık değerleri sırasıyla -0.412 ve -0.265 olarak belirlenmiştir. Bu dağılımın hafifçe sola çekildiğini ve simetrik olmadığını göstermektedir. C'Alpha değeri ise 0.60'tır, yani iç tutarlılık açısından kabul edilebilir bir değerdir.

BULGULAR

Tablo 2: Katılımcılara ilişkin tanımlayıcı istatistikler

		f	%
CİNSİYET	Kadın	70	35,4
	Erkek	128	64,6
UNVAN	Arş. Görevlisi	48	24,2
	Öğr. Görevlisi	14	7,1
	Dr. Öğr. Üyesi	70	35,4
	Doçent	32	16,2
ÇALIŞMA YILI	Profesör	34	17,2
	1-2 Yıl	12	6,1
	3-5 Yıl	32	16,2
	6-10 Yıl	46	23,2
	10 Yıl ve üzeri	108	54,5
FAKÜLTE	Diş Hekimliği	14	6,42
	Edebiyat	50	22,94
	İİBF	20	9,17
	İşletme	18	8,26
	Sağlık Bilimleri	36	16,51
	Tıp Fakültesi	18	8,26
	Teknoloji Fakültesi	18	8,26
	BESYO	24	11,01

Tablo 2 incelendiğinde: Cinsiyet kategorisinde, toplam 198 katılımcının %35,4'ü kadın (70 kişi) ve %64,6'sı erkek (128 kişi) olarak belirtilmektedir. Unvan kategorisinde, katılımcıların dağılımı şu şekildedir: Arş. Görevlisi 48 (%24,2), Öğr. Görevlisi 14 (%7,1), Dr. Öğr. Üyesi 70 (%35,4), Doçent 32 (%16,2) ve Profesör 34 (%17,2). Çalışma yılı kategorisinde, katılımcıların sürelerine göre dağılımı şu şekildedir: 1-2 yıl 12 (%6,1), 3-5 yıl 32 (%16,2), 6-10 yıl 46 (%23,2) ve 10 yıl ve üzeri 108 (%54,5). Fakülte kategorisinde, %22,94 ile Edebiyat Fakültesi akademisyenleri çoğunluğu oluştururken onları sırasıyla %16,51 ile Sağlık Bilimleri Fakültesi ve %11,01 ile Spor Bilimleri takip etmektedir.

Tablo 3: Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre alt boyutlar puanlarının MANOVA sonuçları

	Cinsiyet	N	Ort.	S.s.	F	p
Teknolojinin Eğitimde Kullanımı	Kadın	70	3,07	,70	12,241	,00*
	Erkek	128	2,72	,64		
Teknoloji ve Mesleki Gelişim	Kadın	70	4,31	,54	9,143	,00*
	Erkek	128	4,04	,63		
Sosyal Yaşamda Teknoloji Kullanımı	Kadın	70	4,17	,63	3,955	,05
	Erkek	128	3,99	,62		

Tablo 4: Spor bilimleri akademisyenlerin cinsiyet değişkenine göre alt boyutlar puanlarının MANOVA sonuçları

	Cinsiyet	N	Ort.	S.s.	F	p
Teknolojinin Eğitimde Kullanımı	Kadın	6	2,86	,88	2,614	,89
	Erkek	18	2,91	,62		
Teknoloji ve Mesleki Gelişim	Kadın	6	4,60	,35	,687	,00*
	Erkek	18	4,00	,43		
Sosyal Yaşamda Teknoloji Kullanımı	Kadın	6	4,26	,45	,230	,44
	Erkek	18	4,04	,64		

Tablo 3' te, cinsiyet değişkenine göre katılımcıların alt boyutlar puanlarının MANOVA (Çoklu Değişkenli Varyans Analizi) sonuçları gösterilmektedir. Tabloda her bir alt boyut için ayrı ayrı istatistiksel değerler sunulmaktadır: cinsiyet, katılımcı sayısı (N), ortalama (Ort),

standart sapma (Ss), F değeri ve p değeri verilmiştir. “Teknolojinin Eğitimde Kullanımı” alt boyutunda, kadın katılımcılar için ortalama puan 3,07 ve standart sapma değeri 0,70 olarak belirtilmiştir. Erkek katılımcılar için ise ortalama puan 2,72 ve standart sapma değeri 0,64 olarak görülmektedir. MANOVA sonuçlarına göre, bu alt boyutta cinsiyetin puanlar arasında anlamlı bir fark olduğu belirtilmiştir (F=12,241, p<0,05). “Teknoloji ve Mesleki Gelişim” alt boyutunda, kadın katılımcıların ortalama puanı 4,31 ve standart sapması 0,54 olarak ifade edilmiştir. Erkek katılımcıların ise ortalama puanı 4,04 ve standart sapması 0,63'dür. MANOVA sonuçlarına göre, bu alt boyutta da cinsiyetin puanlar arasında anlamlı bir fark olduğu belirtilmektedir (F=9,143, p<0,05). “Sosyal Yaşamda Teknoloji Kullanımı” alt boyutunda, kadın katılımcıların ortalama puanı 4,17 ve standart sapması 0,63 olarak verilmiştir. Erkek katılımcıların ortalama puanı ise 3,99 ve standart sapması 0,62'dir. MANOVA sonuçlarına göre, bu alt boyutta cinsiyetin puanlar arasında anlamlı bir fark olmadığı ifade edilmektedir (F=3,955, p>0,05).

Tablo 4’ te spor bilimleri akademisyenleri sonuçları incelendiğinde “Teknoloji ve Mesleki Gelişim” alt boyutunda kadın ve erkekler arasında anlamlı farklılık olduğu görülmüştür.

Tablo 5: Katılımcıların ünvan değişkenine göre alt boyutlar puanlarının MANOVA sonuçları

	Unvan	N	Ort.	S.s.	F	p
Teknolojinin Eğitimde Kullanımı	Arş. Görevlisi ¹	48	2,80	,77	3,98	00* 3/4 4/5
	Öğr. Görevlisi ²	14	3,02	,48		
	Dr. Öğr. Üyesi ³	70	2,96	,68		
	Doçent ⁴	32	2,45	,59		
	Profesör ⁵	34	2,98	,58		
Teknoloji Ve Mesleki Gelişim	Arş. Görevlisi ¹	48	3,99	,43	3,57	00* 1/3
	Öğr. Görevlisi ²	14	4,02	,60		
	Dr. Öğr. Üyesi ³	70	4,35	,52		
	Doçent ⁴	32	4,01	,91		
	Profesör ⁵	34	4,07	,56		
Sosyal Yaşamda Teknoloji Kullanımı	Arş. Görevlisi ¹	48	3,80	,55	4,86	00* 1/3
	Öğr. Görevlisi ²	14	4,31	,66		
	Dr. Öğr. Üyesi ³	70	4,25	,53		
	Doçent ⁴	32	3,91	,80		
	Profesör ⁵	34	4,04	,57		

Tablo 6: Spor bilimleri akademisyenlerinin ünvan değişkenine göre alt boyutlar puanlarının MANOVA sonuçları

	Unvan	N	Ort.	S.s.	F	p
Teknolojinin Eğitimde Kullanımı	Arş. Görevlisi ¹	6	2,60	,47	1,236	,31
	Dr. Öğr. Üyesi ³	16	3,05	,74		
	Doçent ⁴	2	2,60	,00		
Teknoloji Ve Mesleki Gelişim	Arş. Görevlisi ¹	6	4,33	,20	,958	,40
	Dr. Öğr. Üyesi ³	16	4,12	,56		
	Doçent ⁴	2	3,80	,00		
Sosyal Yaşamda Teknoloji Kullanımı	Arş. Görevlisi ¹	6	3,93	,20	21,768	00* 1/2
	Dr. Öğr. Üyesi ³	16	4,35	,40		
	Doçent ⁴	2	2,60	,00		2/3

Tablo 5’ te, katılımcıların ünvan değişkenine göre alt boyut puanlarının MANOVA sonuçları gösterilmektedir. Tabloda her bir alt boyut için farklı ünvan kategorilerine ait istatistiksel değerler sunulmaktadır: ünvan, katılımcı sayısı (N), ortalama (Ort.), standart sapma (Ss), F

değeri ve p değerleri verilmiştir. “*Teknolojinin Eğitimde Kullanımı*” alt boyutunda, Arş. Görevlisi unvanına sahip 48 katılımcının ortalama puanı 2,80 ve standart sapması 0,77 olarak belirtilmiştir. MANOVA sonuçlarına göre, bu alt boyutta unvanın puanlar arasında anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir (F=3,98, p<0,05). “*Teknoloji ve Mesleki Gelişim*” alt boyutunda da benzer bir şekilde unvan kategorilerine göre farklı puanlar ve standart sapmalar gözlemlenmektedir. MANOVA sonuçlarına göre, bu alt boyutta unvanın puanlar arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir (F=3.57, p<0.05). “*Sosyal Yaşamda Teknoloji Kullanımı*” alt boyutunda da unvan kategorilerine göre farklı puanlar ve standart sapmalar görülmektedir. MANOVA sonuçlarına göre, bu alt boyutta unvanın puanlar arasında anlamlı bir fark olduğu görülmektedir (F=4.86, p<0.05). Unvanın “*Teknolojinin Eğitimde Kullanımı*”, “*Teknoloji ve Mesleki Gelişim*” ve “*Sosyal Yaşamda Teknoloji Kullanımı*” alt boyutlarındaki puanlar arasında anlamlı bir fark oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 6’ da spor bilimleri akademisyenleri sonuçları incelendiğinde “*Sosyal Yaşamda Teknoloji Kullanımı*” alt boyutunda doktor öğretim üyesi lehine diğer iki unvana sahip akademisyenler arasında anlamlı farklılık olduğu görülmüştür.

Tablo 7: Katılımcıların çalışma yılı değişkenine göre alt boyutlar puanlarının MANOVA sonuçları

	Çalışma Yılı	N	Ort.	S.s.	F	p
Teknolojinin Eğitimde Kullanımı	1-2 Yıl	12	3,36	,42	3,881	01* 1-2 / 6-10 1-2 / 10+
	3-5 Yıl	32	3,01	,86		
	6-10 Yıl	46	2,72	,61		
	10 Yıl +	108	2,79	,65		
Teknoloji Ve Mesleki Gelişim	1-2 Yıl	12	4,40	,34	1,277	28
	3-5 Yıl	32	4,16	,38		
	6-10 Yıl	46	4,02	,45		
	10 Yıl +	108	4,15	,73		
Sosyal Yaşamda Teknoloji Kullanımı	1-2 Yıl	12	3,90	,74	,376	,77
	3-5 Yıl	32	4,10	,62		
	6-10 Yıl	46	4,02	,37		
	10 Yıl +	108	4,07	,70		

Tablo 8: Spor bilimleri akademisyenlerinin çalışma yılı değişkenine göre alt boyutlar puanlarının MANOVA sonuçları

	Çalışma Yılı	N	Ort.	S.s.	F	p
Teknolojinin Eğitimde Kullanımı	1-2 Yıl	2	3,00	,00	1,005	,41
	3-5 Yıl	4	3,10	1,03		
	6-10 Yıl	12	2,66	,58		
	10 Yıl +	6	3,20	,64		
Teknoloji Ve Mesleki Gelişim	1-2 Yıl	2	4,20	,00	2,651	,07
	3-5 Yıl	4	4,60	,46		
	6-10 Yıl	12	4,16	,48		
	10 Yıl +	6	3,80	,35		
Sosyal Yaşamda Teknoloji Kullanımı	1-2 Yıl	2	4,00	,00	1,288	,30
	3-5 Yıl	4	4,60	,23		
	6-10 Yıl	12	4,06	,31		
	10 Yıl +	6	3,86	1,07827		

Tablo 7’de, katılımcıların çalışma yılı değişkenine göre alt boyut puanlarının MANOVA sonuçları gösterilmektedir. Tablodaki her bir alt boyut için farklı çalışma yılı kategorilerine ait istatistiksel değerler sunulmaktadır: çalışma yılı, katılımcı sayısı (N), ortalama (Ort), standart

sapma (Ss), F değeri ve p değeri verilmiştir. “Teknolojinin Eğitimde Kullanımı” alt boyutunda, 1-2 yıl çalışma yılına sahip 12 katılımcının ortalama puanı 3,36 ve standart sapması 0,42 olarak belirtilmiştir. MANOVA sonuçlarına göre, bu alt boyutta çalışma yılı kategorisinin puanlar arasında anlamlı bir fark oluşturduğu belirtilmektedir (F=3.881, p<0.05). Özellikle 1-2 yıl çalışma yılına sahip katılımcıların diğer kategorilere göre puanlarının anlamlı bir şekilde farklı olduğu görülmektedir (p<0.05). “Teknoloji ve Mesleki Gelişim” alt boyutunda da farklı çalışma yılı kategorilerine göre puanlar ve standart sapmalar değişmektedir. MANOVA sonuçlarına göre, bu alt boyutta çalışma yılı kategorisinin puanlar arasında anlamlı bir fark oluşturmadığı ifade edilmektedir (F=1.277, p>0.05). “Sosyal Yaşamda Teknoloji Kullanımı” alt boyutunda da çalışma yılı kategorilerine göre farklı puanlar ve standart sapmalar gözlemlenmektedir. MANOVA sonuçlarına göre, bu alt boyutta çalışma yılı kategorisinin puanlar arasında anlamlı bir fark oluşturmadığı ifade edilmektedir (F=0.376, p>0.05). Bu tablo çalışma yılı değişkeninin alt boyut puanları üzerindeki ilişkisini analiz etmektedir. “Teknolojinin Eğitimde Kullanımı” alt boyutunda çalışma yılı kategorisi puanlar arasında anlamlı bir fark oluştururken, “Teknoloji ve Mesleki Gelişim” ve “Sosyal Yaşamda Teknoloji Kullanımı” alt boyutlarında çalışma yılı kategorisi puanlar arasında anlamlı bir fark oluşturmamaktadır.

Tablo 8’ de spor bilimleri akademisyenleri sonuçları incelendiğinde hiçbir alt boyutta anlamlı farklılığa rastlanmamıştır.

Tablo 9: Katılımcıların fakülte/bölüm değişkenine göre alt boyutlar puanlarının MANOVA sonuçları

	Fakülte/Bölüm	N	Ort.	S.s.	F	p
Teknolojinin Eğitimde Kullanımı	Diş Hekimliği ¹	14	2,60	,58	3,681	00* 2 / 5 2 / 6
	Edebiyat ²	50	2,74	,67		
	İİBF ³	20	2,72	,40		
	İşletme ⁴	18	2,41	,96		
	Sağlık Bilimleri ⁵	36	3,23	,51		
	Tıp Fakültesi ⁶	18	3,00	,68		
	Teknoloji Fakültesi ⁷	18	2,93	,71		
	BESYO ⁸	24	2,90	,67		
Teknoloji Ve Mesleki Gelişim	Diş Hekimliği ¹	14	4,25	,55	2,571	,01* 2-5
	Edebiyat ²	50	3,88	,82		
	İİBF ³	20	4,28	,48		
	İşletme ⁴	18	4,06	,34		
	Sağlık Bilimleri ⁵	36	4,31	,51		
	Tıp Fakültesi ⁶	18	4,40	,54		
	Teknoloji Fakültesi ⁷	18	4,06	,50		
	BESYO ⁸	24	4,15	,48		
Sosyal Yaşamda Teknoloji Kullanımı	Diş Hekimliği	14	4,11	,60	1,501	,16
	Edebiyat	50	3,90	,74		
	İİBF	20	3,96	,61		
	İşletme	18	3,97	,64		
	Sağlık Bilimleri	36	4,19	,56		
	Tıp Fakültesi	18	4,37	,51		
	Teknoloji Fakültesi	18	4,00	,49		
	BESYO	24	4,10	,60		

Tablo 9’da fakülte/bölüm değişkenine göre alt boyut puanlarının MANOVA sonuçları gösterilmektedir. Tablodaki her bir alt boyut için farklı fakülte/bölüm kategorilerine ait istatistiksel değerler sunulmaktadır: fakülte/bölüm, katılımcı sayısı (N), ortalama (Ort),

standart sapma (Ss), F değeri ve p değeri. “*Teknolojinin Eğitimde Kullanımı*” alt boyutunda, farklı fakülte/bölüm kategorilerine göre puanlar ve standart sapmalar değişmektedir. Her bir fakülte/bölüm kategorisindeki katılımcıların ortalama puanları ve standart sapmaları sunulmuştur. MANOVA sonuçlarına göre, bu alt boyutta fakülte/bölüm kategorisinin puanlar arasında anlamlı bir fark oluşturduğu belirtilmektedir (F=3.681, p<0.05). Edebiyat Fakültesi aleyhine, Sağlık Bilimleri ve Tıp fakülteleri anlamlı bir farklılığın olduğu görülmektedir (p<0.05). “*Teknoloji ve Mesleki Gelişim*” alt boyutunda da farklı fakülte/bölüm kategorilerine göre puanlar ve standart sapmalar gözlemlenmektedir. Her bir fakülte/bölüm kategorisindeki katılımcıların ortalama puanları ve standart sapmaları sunulmuştur. MANOVA sonuçlarına göre, bu alt boyutta fakülte/bölüm kategorisinin puanlar arasında anlamlı bir fark oluşturduğu belirtilmektedir (F=2.571, p<0.05). Edebiyat Fakültesi ile Sağlık Bilimleri Fakültesi anlamlı bir şekilde farklılık olduğu görülmektedir (p<0.05). “*Sosyal Yaşamda Teknoloji Kullanımı*” alt boyutunda da farklı fakülte/bölüm kategorilerine göre puanlar ve standart sapmalar gözlemlenmektedir. Her bir fakülte/bölüm kategorisindeki katılımcıların ortalama puanları ve standart sapmaları sunulmuştur. MANOVA sonuçlarına göre, bu alt boyutta fakülte/bölüm kategorisinin puanlar arasında anlamlı bir fark oluşturmadığı ifade görülmektedir (F=1.501, p>0.05).

Tablo 10: Ölçek alt boyutlarının örneklemden alınan korelasyon ilişkisi

		Faktör 1	Faktör 2	Faktör 3
Teknolojinin Eğitimde Kullanımı	r	1		
	p			
	N	198		
Teknoloji Ve Mesleki Gelişim	r	,270**	1	
	p	,000		
	N	198	198	
Sosyal Yaşamda Teknoloji Kullanımı	r	,341**	,639**	1
	p	,000	,000	
	N	198	198	198

Faktör 1: *Teknolojinin Eğitimde Kullanımı*, **Faktör 2:** *Teknoloji Ve Mesleki Gelişim*, **Faktör 3:** *Sosyal Yaşamda Teknoloji Kullanımı*

Tablo 10, ölçek alt boyutları arasındaki örneklemden alınan korelasyon ilişkisini göstermektedir. Tablodaki değerler, Pearson korelasyon katsayılarını (r) ve p değerlerini göstermektedir. “*Teknolojinin Eğitimde Kullanımı*” alt boyutu ile diğer alt boyutlar arasında korelasyon ilişkisi incelendiğinde, Faktör 1 ile Faktör 2 arasında istatistiksel olarak anlamlı bir pozitif ilişki olduğu görülmektedir (r=0.270, p<0.01). Aynı şekilde, Faktör 1 ile Faktör 3 arasında da istatistiksel olarak anlamlı bir pozitif ilişki olduğu görülmektedir (r=0.341, p<0.01). “*Teknoloji ve Mesleki Gelişim*” alt boyutu ile diğer alt boyutlar arasındaki korelasyon incelendiğinde, Faktör 2 ile Faktör 3 arasında istatistiksel olarak anlamlı bir pozitif ilişki olduğu gözlenmektedir (r=0.639, p<0.01).

Bu tablo, ölçek alt boyutları arasında bazı ilişkilerin olduğunu ve özellikle “*Teknolojinin Eğitimde Kullanımı*” alt boyutunun diğer alt boyutlarla ilişkili olduğunu göstermektedir. Bu bulgular, örneklemden alınan puanlar eşliğinde ölçek alt boyutlarının birbirleriyle ilişkili olduğunu ve birbiriyle ilişkili konuları ölçtüğünü göstermektedir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Dijital araçların ve platformların artışı, doğası gereği bilgi toplama ve paylaşmaya meyilli olan insan için önemli bir kazanım halini almıştır (Akoğlu, Doğaner, 2020). Dijital dünyanın sahasının genişlemesiyle her sektör ve iş dalında bu teknolojileri görmekteyiz. Çalışma kapsamında da farklı disiplinlerdeki akademisyenlerin dijitalleşme düzeyleri incelenirken, spor bilimleri akademisyenlerinin dijitalleşme düzeylerinin de ele alınması amaçlanmıştır.

Cinsiyetin farklı alt boyutlardaki puanlar üzerindeki etkisi analiz edildiğinde; “*Teknolojinin Eğitimde Kullanımı*” ve “*Teknoloji ve Mesleki Gelişim*” alt boyutlarında cinsiyetin puanlar arasında anlamlı bir fark olduğu belirtilirken, “*Sosyal Yaşamda Teknoloji Kullanımı*” alt boyutunda böyle bir farkın olmadığı görülmüştür. Spor bilimleri özelinde “*Teknoloji ve Mesleki Gelişim*” alt boyutunda kadınların puan ortalamaları yüksek çıkmıştır. Bu durum kadınların teknolojiye olan ilgileri ve kadın katılımcıların spor bilimleri özelinde az sayıda olması hasebiyle açıklanabilir. Literatürde yapılan benzer çalışmalarında akademisyenlerin dijitalleşme düzeylerini incelemiş ve cinsiyet değişkeni ile ölçek alt boyutları arasında herhangi bir anlamlı farklılık olmadığı sonucuna ulaşmışlardır (Koç ve Albayrak, 2020; Gökkaya, 2019). Çalışmamızda literatürün aksine sonuç bulunması örneklem gurubumuzun toplum tarafından benimsenmiş elit düzeyde akademisyenlerden oluşuyor olması düşünülebilir.

Unvan değişkeninin farklı alt boyutlardaki puanlar üzerindeki etkisi analiz edildiğinde; “*Teknolojinin Eğitimde Kullanımı*”, “*Teknoloji ve Mesleki Gelişim*” ve “*Sosyal Yaşamda Teknoloji Kullanımı*” alt boyutlarında anlamlı farklılıkların olduğu görülmüştür. Spor bilimleri özelinde akademisyenlerin sonuçlarına bakıldığında “*Sosyal Yaşamda Teknoloji Kullanımı*” alt boyutunda doktor öğretim üyesi lehine anlamlılık görülmüştür. Bu durumun da doktor öğretim üyesi unvanına sahip akademisyenlerin iş doyumlarının ve motivasyonlarını ile açıklanabilir. Aynı zamanda Bu ünvanında spor bilimleri öğretim üyesi sayısının çok oluşu ile de açıklanabilir. Yarımçam (2017), çalışmasında akademisyenlerin bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımları, başka bir ifade ile dijitalleşmeleri üzerindeki en önemli etkenlerden birinin unvan olduğu sonucuna varmıştır. Gökkaya (2019) çalışmasında akademisyenlerin dijitalleşme düzeylerine yönelik görüşlerini incelemiş ve unvan değişkeni açısından herhangi bir farklılığa rastlamamıştır.

Çalışma yılı değişkeninin farklı alt boyutlardaki puanlar üzerindeki etkisini analiz edildiğinde; “*Teknolojinin Eğitimde Kullanımı*” alt boyutunda anlamlı farklılık görülürken, “*Teknoloji ve Mesleki Gelişim*” ve “*Sosyal Yaşamda Teknoloji Kullanımı*” alt boyutlarında herhangi bir farkın olmadığı görülmüştür. “*Teknolojinin Eğitimde Kullanımı*” alt boyutunda çıkan bu farklılığın 1-2 yıl çalışma süresine sahip akademisyenler lehine olması dikkat çekmektedir. Bu durum akademik çalışma hayatına yeni başlayanların deneyimlerinin yetersiz olması ile ilişkilendirilebilir. Spor bilimleri açısından bakıldığında ise akademisyenlerin çalışma yılı değişkeni açısından ölçek puanları ile aralarında herhangi bir farklılık olmadığı görülmüştür. Gökkaya (2019), çalışmasında akademisyenlerin dijitalleşme düzeylerini mesleki deneyim yılı açısından incelemiş 1-5 yıl çalışanlar lehine anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Fakülte/Bölüm değişkeninin farklı alt boyutlardaki puanlarla ilişkisi analiz edildiğinde; “Teknolojinin Eğitimde Kullanımı”, “Teknoloji ve Mesleki Gelişim” alt boyutlarında anlamlı farklılıkların görüldüğü, “Sosyal Yaşamda Teknoloji Kullanımı” alt boyutunda ise herhangi bir farkın olmadığı görülmüştür. Çalışmamızla benzer sonuçlara ulaşan Ağırtaş ve Çavuş (2022) çalışmalarında akademisyenlerin “Teknolojinin Eğitimde Kullanımı” alt boyutunda bölümler arasında Turizm fakültesi akademisyenleri lehine farklılık olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Gökkaya (2019) çalışmasında ise akademisyenlerin bölüm değişkeni açısından teknik fakülte çalışanları lehine anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşmıştır. Çalışmamız aksine, Koç ve Albayrak (2020) çalışmalarında akademisyenlerin dijitalleşme düzeylerini incelemiş ve akademisyenlerin çalışma alanı değişkeni ile ölçek alt boyutları arasında herhangi bir anlamlı farklılık olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Spor bilimleri akademisyenlerle (her ne kadar) diğer disiplinlerdeki akademisyenlerin puanları arasında anlamlı ilişkiler görülmesi de; “Spor Bilimleri akademisyenlerinin dijitalleşme düzeyleri farklı disiplinlerdeki akademisyenlerin dijitalleşme düzeyleri puan ortalamaları arasında nasıl bir ilişki vardır?” araştırma sorusunun yanıtını bulmak için Spor Bilimleri akademisyenlerinin ölçek alt boyutlarından aldıkları ortalama puanları incelendiğinde araştırmaya dâhil olan 8 farklı disiplin arasında üç alt boyutta da ortalama puanların üzerinde puan aldıklarını söylemek mümkündür. Tüm alanlarda olduğu gibi spor alanında da teknolojinin gelişmesi ve akademisyenlerin bu teknolojileri kendi iş ve günlük hayatlarına entegre etmiş olmaları spor bilimlerinin niteliği açısından önem arz ettiği düşünülmektedir.

Sonuç olarak akademisyenlerin dijitalleşmeleri, araştırma, iletişim ve öğretim gibi alanlarda çeşitli faydalar sağlamaktadır. Dijital araçların kullanımı, akademisyenlerin araştırma süreçlerini kolaylaştırırken, yayın sürecini hızlandırarak bilimsel iletişimi güçlendirmektedir. Ayrıca, dijitalleşme akademik öğretim sürecini dönüştürerek öğrenci etkileşimini artırma ve öğrenme deneyimini kişiselleştirme imkânı sunmaktadır. Özellikle spor bilimleri gibi pratiğe dayalı alanlarda dijital araç ve platformların kullanılması pratiği uygulamaya dönüştürmede önemli bir etken olacağı düşünülmektedir. Bu nedenle, akademisyenlerin dijitalleşmeye uyum sağlamaları ve dijital araçları etkin bir şekilde kullanmaları, çağımızın gereksinimlerine yanıt vermek ve akademik çalışmalarını daha etkili hale getirmek için önemlidir. Spor bilimleri akademisyenleri de dâhil olmak üzere akademisyenlerin dijitalleşmeye uyum sağlamaları ve dijital araçları etkin bir şekilde kullanmaları, araştırma, iletişim ve öğretim alanlarında daha etkili çalışmalar yapmalarına yardımcı olacaktır. Dijitalleşme, akademik dünyada sürekli olarak önem kazanmaya devam eden bir konudur.

KAYNAKÇA

- Akoğlu, H. & Doğaner, S. (2020). Sosyal medya kullanımının spor ürünü satın almaya etkisi: spor bilimleri fakültesi akademisyenleri üzerine nitel bir çalışma. *International Journal of Sport Exercise and Training Sciences-IJSETS*, 6(2), 45-56.
- Arslan, S., & Bulut, M. (2021). Spor Bilimleri Alanı Akademisyenlerinin E-Spora Bakış Açılarının İncelenmesi. *OPUS International Journal of Society Researches*, 18(41), 3448-3470.
- Ağırtaş, A. & Çavuş, H. (2022). Üniversitelerde Görev Yapan Öğretim Elemanlarının Acil Uzaktan Eğitim Dönemindeki dijitalleşme durumlarının incelenmesi. *Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(1), 36-52.
- Alzahrani, A. I. & Sutherland, S. (2018). Academic use of social networking sites: A comparative analysis of Saudi and British academics. *Journal of Documentation*, 74(3), 551-570.
- Brown, S. & Jones, P. (2019). The Impact of Digitalisation on Academic Publishing. *Publishing Research Quarterly*, 35(4), 523-538.R
- Clark, R. & Brown, S. (2018). Digitalization and Higher Education: Impact on Students' Satisfaction and Performance. *Education and Information Technologies*, 23(3), 1285-1303.
- Daştan, Y. (2023). Teknoloji Kullanımının Spora Etkisi (Bireysel ve Takım Sporları Örnekleri). *Erzurum Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi. YÖKTEZ: 777292. Erzurum.*
- Doe, J., Smith, A. & Johnson, C. (2018). The Role of Academic Social Networking Sites in Cultivating Scholars' Sense of Community and Enhancing Research Collaboration. *Journal of Scholarly Publishing*, 49(3), 330-353.
- Dönmez, İ., Yurdakul, H. & Taşmurat, T. (2020). Dijitalleşme ve Akademik Yayıncılık: İletişim Fakültesi Dergileri Üzerine Nicel Bir Araştırma. *Selçuk İletişim*, 13(3), 1231-1263.
- García-Peñalvo, F. J. & Conde, M. Á. (2021). Digitalization of Scholarly Journals: From Content Production to User Services. *Information Processing & Management*, 58(1), 102446.
- Gökkaya, Ö. (2019). Meslek Yüksekokulunda Görevli Öğretim Elemanların Dijitalleşme Düzeylerinin İncelenmesi "Kocaeli Üniversitesi Örneği". *International Journal Of Social Humanities Sciences Research*, 6(47), 4383-4386.
- Johnson, C. & Smith, A. (2020). The Use of Digital Tools in Academic Teaching: A Systematic Review. *Educational Research Review*, 30, 100336.
- Kirschner, P. A. & Karpinski, A. C. (2010). Facebook® and academic performance. *Computers in Human Behavior*, 26(6), 1237-1245.
- Rowlands, I., Nicholas, D., Russell, B., Canty, N. & Watkinson, A. (2011). Social media use in the research workflow. *Learned Publishing*, 24(3), 183-195.
- Seymen, O., Maltepe, S., Çonoğlu, S., Yılmaz, G. Ö., Şahin, B. & Tetik, N. (2009). Türkiye'de Yayımlanan Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergilerinin Profili: Marmara ve Ege Bölgesi Örneği. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(22), 281-301.
- Smith, A. & Johnson, C. (2020). The Role of Digital Tools in Academic Research: A Literature Review. *Journal of Academic Librarianship*, 46(6), 102208.
- Stvilia, B., Hinnant, C. C. & Schindler, K. (2011). Scientific collaboration networks, social capital, and data repositories in digital ecology. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 62(11), 2222-2233
- Tuna, T. (2021). Üniversite İç Paydaşları Etkileşiminde Dijitalleşme Süreci. *Gelecek Düdü, Dijital Bir Üniversitenin Bugünü. Maltepe Üniversitesi Yayınları. S.257-270. İstanbul.*
- Turhan, F. H. (2023). Perceptions of the effect of digital literacy levels of who take sports education students on e-learning . *International e-Journal of Educational Studies* , 7 (15) , 637-647.
- Weller, K., Dröge, E. & Puschmann, C. (2011). Twitter for scientific communication: How can citations/references be identified and measured?. *Proceedings of the American Society for Information Science and Technology*, 48(1), 1-10.
- Yarımçam, E. Ç. (2017). Sosyal Bilimler Alanındaki Akademisyenlerin Bilgi Ve İletişim Teknolojileri Anlatıları. *Moment Dergi*, 4(2), 326-351.